

Schmidt Mária: Európa esete a kapukulccsal

2015 június 03. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

Azután a nyolc év után, ami Orbán Viktor első és második kormánya között eltelt, hazánk teljesen új feltételek között találta magát.

2004-ben kilenc régiós társországgal együtt csatlakoztunk az Európai Unióhoz és ezzel sokunk álma vált valóra. Önként, s?t örömmel mondtunk le mi is frissen visszaszerzett szuverenitásunk egyik felér?l, hogy részünk lehessen abban, amit az Unió akkor nekünk is ígért: a békében és a jólétben. Biztonság, kiszámíthatóság és jó élet. Erre vágytunk mindannyian.

(fotó: [Facebook](#))

1990-ben nem tudatosult bennünk, hogy mivel újra a vesztes oldalon fejeztünk be a huszadik század harmadik, hidegháborúnak nevezett világháborúját, ennek is meg kell fizetnünk az árát. Mint ahogy nem fogtuk fel azt sem, hogy miután az Európai Uniót a NATO hoz hasonlóan, a béketáborral szemben, a szovjet fenyegetés ellensúlyozására hozták létre, a Szovjetunió összeroppanása mindkét szervezet jövőjét megkérd?jelezte. Új hivatást kellett tehát találniuk. Az Unió válasza a Maastrichti egyezmény volt, ami a gazdasági együttm?ködés elmélyítése mellett politikai célokat is kit?zött: az európai polgárok közös identitásán és kultúráján alapuló értékalapú közösség építését is megcélozta. Mindez egy olyan pillanatban történt, amelyben a nyugati világ optimizmusa nem ismert határt. Az amerikai Fukuyama a történelem végér?l érkezett, Európa polgárai és vezet?i közül többen illúziókban ringatták magukat ahelyett, hogy számot vetettek volna az újonnan kialakuló egypólusú világrend és az újjáformálódó Európa valós érdekviszonyaival.

Pedig az újraegyesített Németország súlyánál és gazdasági erejénél fogva mindent megváltoztatott. Különösen markánsná vált ez a közép-kelet európai országok csatlakozása után, ami Németországot az unió közepébe helyezte. A német egységet két feltételhez kötötték a gy?ztesek. Az USA ragaszkodott Németország NATO-tagságához, illetve ahhoz, hogy a NATO csapatok továbbra is német földön állomásozzanak, a franciák pedig a nyugatnémet márkában testet ölt? gazdasági er?fölényt akarták a közös valuta: az euró bevezetésével ellensúlyozni. A közös valutaunióhoz, az eurózónához csatlakozó országok önként engedték át szuverenitásuk egyik legfontosabb elemét a brüsszeli központnak, illetve a leger?sebb tagállamnak: Németországnak. Nem mérlegelték, hogy ezzel kicsúszik a kezükb?l a gazdaságpolitikai irányítás. Úgy látszik, elfejtették Rothschild báró figyelmeztetését: *„Adj nekem hatalmat egy nemzet pénze felett és már nem érdekes, hogy kik hozzák a törvényeket.”* (Mayer Rothschild)

2008-ig egész jól mentek a dolgok. 2008 nyarán Peking nagyszabású olimpiát rendezett, augusztus 7-én Oroszország háborút indított Grúzia ellen, szeptember 15-én pedig összeomlott a Lehmann Brothers és kezdetét vette a gazdasági világválság. Nem lehetett nem észrevenni, hogy egy új korszak köszöntött be. Európa gazdasága lelassult, általánossá vált a stagnálás, a fiatalok súlyos és tartós munkanélkülisége. Megkérd?jelez?dött a jólét ígérete, és mára, hátunk mögött a jugoszláv, a koszovói, illetve a grúzai háborúval, határaink mellett az egy éve tartó orosz-ukrán háborúval, szertefoszlni látszik az a reményünk is, hogy Európában nem lehet többé háború.

Az Egyesült Államokban, melynek hidegháborús gy?zelme hozzásegített bennünket a kommunizmus legy?zéséhez

és nemzeti függetlenségünk visszaszerzéséhez, 2008-ban Barack Husszein Obama személyében olyan új elnököt választottak, aki a súlyos gazdasági válság kezelése mellett elsődlegesen az Európán kívüli világra koncentrált. Kína, a Közel-Kelet, Afganisztán okán megegyezésre törekedett Oroszországgal, ezért a Grúzia rovasára bekövetkezett területi hódításokat minden további nélkül tudomásul vette. Külügyminisztere, Hillary Clinton, a reset gomb megnyomásával juttatta kifejezésre, hogy a két ország közötti viszony új szakaszba léphet. Oroszország a kaotikus jelcini évtizedet lezárva, 2000-tól a stabilitás és a biztonság elérését tűzte zászlajára. Katonai sikerei nyomán hozzákezdett elvesztett szuperhatalmi státusza részleges visszaszerzéséhez, ennek első lépéseként regionális vezető szerepre jelentkezett be. Az oroszok 2008-ban Putyin vezetésével megtapasztalták, hogy Európa sem politikai, sem katonai válaszlépésre nem képes, a NATO pedig béna kacsa. Grúzia melletti határozott kiállásával az akkor ellenzékben lévő Orbán egyedül maradt. A ma fennhangon oroszellenes kül- és belföldi véleményvezérek felszólították, hogy várja meg a nagyokat, mindenképpen a németeket, mielőtt beszólna az oroszoknak. De Németország hallgatott, Anglia nyíltan az oroszok mellé állt, a franciák által kialakított tiszszünetet pedig az oroszok semmibe vették. Obama akkor egyértelmű üzenetet küldött Európának, amit azóta többször is megismételt: itt az ideje, hogy Európa a saját lábára álljon. Az ő szavaival: Akik nem akarnak a saját biztonságukért harcolni, azok helyett mi nem fogunk.

1990-ben visszakerült Európa térképére Németország, 2008-ban majd 2014-ben újra, bejelentkezett Oroszország is. Mindkettővel kapcsolatban európai országok sorának vannak negatív tapasztalatai. Mindkettőre igaz a mondás: sohasem olyan erősök, mint féljük őket, de sohasem olyan gyengék, mint amilyennek tűnnek. Kettejük szoros szövetségét is megtapasztaltuk már. Németország történelmére hivatkozva igyekszik a háttérben mozgatni a szálakat és az eurón, illetve gazdasági erején keresztül irányítani a kontinenst. Oroszország is a múltra hivatkozva követel magának európai szerepet, és gáz és olajkincsén keresztül gyakorol befolyást. Németország exportorientált ország, külkereskedelmének fele az unión belül bonyolódik, tehát legalább olyan szüksége van az unióra, mint az uniónak rá. A német kancellár a francia elnököt maga mellé állítva nyilatkozik, tárgyal, intézkedik, homályban hagyva, hogy a saját vagy az unió nevében teszi mindezt. Ezzel semmibe veszi, és eljelentékteleníti az unió vezetőit, akik közül sokan inkább a szórakoztatóiparban állnák meg a helyüket. Mindez azt a célt szolgálja, hogy a németek elleplezzék, mennyire jól megy nekik. Tisztában vannak ugyanis vele, hogy a gyenge gazdag a legveszélyeztetettebb. Márpedig ők egyszerre nagyon gazdagok és nagyon gyengék. Legyengítette őket az örökös félelem. Félelem az élettől, félelem a felelősségvállalástól. A németek minden energiáját lekötötte a gazdasági kérdések, köztük az euró övezet napi gondjainak menedzselése, a válságra adott központi direktívák számonkérése. (Persze csak a kisebbektől, a franciáktól például nem.) Azt azonban nem látjuk, hogyan is oldódik majd meg a Görögországgal kapcsolatos problémahalmaz, amit a jól bevált halogatással már nem sokáig lehet kezelni, és ami egyáltalán nem csak a várható gazdasági csúsról, hanem mindenképpen az euró, és ezzel a német és európai gazdaságpolitika jövőjéről szól. A döntés, amit előbb-utóbb meg kell hozniuk, politikai döntés lesz. Ami politikai következményekkel is jár majd.

Érvényben van-e még a második világháborús győzelemen alapuló rend? Ezt a dilemmát drámai erővel vetette fel a május 9-i moszkvai katonai parádé, amit az egykori szövetségesek bojkottáltak. Kína és India viszont ott volt. Ez pedig arra enged következtetni, hogy a második világháborús győzelemen alapuló legitimitáció megszűnőfélben van. Ugyanebbe az irányba mutat a japánok által most kezdeményezett alkotmánymódosítás is. Alkotmányukat még a megszálló amerikaiak írták, megtiltva nekik, hogy saját hadseregük legyen, amit Shinzo Abe kormánya most meg kíván változtatni.

A 2010-es választás óta eltelt időben Orbán Viktor kormányainak a fenti, teljesen új feltételek között kellett Magyarországot helyét megtalálnia. Meg kellett értenie és értetnie, hogy a neoliberais gazdaságpolitika egyeduralma megszűnt, és hogy a válságra nincs a nyugati világnak egyetlen, mindenhol használható receptje. A válságkezelés első pillanataiban kiderült az is, hogy az euróövezeten kívüli országok kevesebb szolidaritásra számíthatnak Európától. Azt is azonnal megértettük, hogy a német gazdasági szereplők által diktált és kikövetelt megszorító politika nem képes a növekedést beindítani, és nem fog minket kisegíteni az adósságspirálból. Egyértelművé vált, hogy csak magunkra számíthatunk, és a mi feladatunk, sőt kötelességünk, hogy kilábaljunk a válságból. Ennek első feltétele volt a választópolgároktól kapott kétharmados felhatalmazás, mely hatalmas, senkivel meg nem osztható felelősséget és egyben lehetőséget is jelentett. Erre támaszkodva lehetett azt az unortodoxnak nevezett gazdaságpolitikát beindítani, amelynek sikere ma már önmagáért beszél. Ez a gazdaságpolitika azon túl, hogy precedenst teremtett, súlyos érdeksérelmet okozott azoknak a gazdasági szereplőknek, akik túl régóta voltak arra berendezkedve, hogy a „vadkeleten” annyi extraprofitot szerezhettek, amennyit nem szégyellnek. És ők nem könnyen pirulnak. Az orbáni gazdaságpolitika igazi bűvészmutatvány volt, egyaránt igényelt bátorságot, kreativitást, kitartást, türelmet, eltökéltséget és jó idegrendszert. Hazánk külpolitikai mozgásterét ugyanakkor az első időtől fogva igencsak beszűkítette, hogy az erre érkezett erőteljes támadásokat kivédje. Ezt megnehezítette a kommunikációs szempontból végiggondolatlan és előkészítetlen médiatörvény, amit ellenlábásaink, hazai

segédcsapataik segítségével, kíméletlenül felhasználtak ellenünk. Ballib megmondóembereink egy része ugyanis hajlamos arra, hogy mindig a gazdag és hatalmas külföldiek pártjára álljon, amint valaki határozottan és bátran kiáll a magyar érdekekért. Ettől kezdve az érdekeiket védő véleményzsoldosok a sajtószabadság és a demokrácia védelmezőiként tüntethették fel magukat és uniós lobbistáikat velünk szemben.

2010 után nem csak a gazdaságpolitikában kellett a saját utunkat megtalálnunk, de végig kellett gondolnunk azt is, hogy a megváltozott globális világ milyen lehetőségeket nyit meg a számunkra. A keleti nyitás politikája egyszerre reagált a geopolitikai tér többpólusúvá válására, az unió külpolitikai arcnélküliségére, valamint a közös energiaprojektek kipukkadására. Látómezőnkbe visszakerültek az azóta ugyancsak függetlenné vált egykori szovjet tagköztársaságok, és megkezdődött a kölcsönös ellenérdekű feltérképezése. Ezt a törekvést a ballib média persze gúnyos kioktatással nyugtázta, és nem mulasztotta el számon kérni például a kazah demokrácia állapotát a magyar kormányon – mit sem tudva arról, hogy a magyar demokráciáért oly nagyon aggódó Hillary Clinton és férje milyen szoros és jól fialó kapcsolatokat ápol a kazah elnökkel. A regionális együttműködés szükségességét felismerő külpolitikánkat nem zavarta meg az a jól elkészített és ezért sikeres és eredményes intézkedéssorozat, amelynek következtében többszáz ezren kaphattak a kettős állampolgárság lehetőségével élve magyar útlevelet. Kínára és a távol-keleti kistigrisekre is kezdtünk olyan szemmel nézni, mint ahonnan lehet és van is mit ellesni, amellett, hogy gyümölcsöző kapcsolatokat is kialakíthatunk velük. Kína hatalmas erővel robbant be a globális játéktérbe, nyugatosodása mára egyértelművé vált és igencsak feladja a leckét. Ma még nem tudjuk, milyen szerepet követel majd magának az ősi kínai és a modern nyugati civilizációt ötvözni képes Kína, mely egyre szorosabbra fonná kapcsolatait Európával, de hogy törni kell a fejünket a válaszon, az nyilvánvaló.

Az Orbán-kormány innovatív kormányának bizonyult. Egy olyan magyar modellt dolgozott ki és ültetett át a gyakorlatba, ami működött és sikeresnek bizonyult, és amelyet a választópolgárok döntéseikkel többször is visszaigazoltak. Óriási dolog ez. Hiszen sok igencsak elkenyémesedett jóléti ország legfőbb problémája épp az, hogy képtelenek az újításra, és nem tudják elengedni azokat az intézményeket, módszereket, amelyek a múltban működtek, de mára túllépett rajtuk az idő. Elitjeik elleni helyezéseket érnének el a valóságviszualtasítás világ bajnokságán.

A status quo őrzése, a döntések halogatása, a konfliktusok elkenése néha valóban szükséges és jó stratégia, különösen, ha annyi szétartó érdeket kell egyben tartani, mint az Európai Unióban. De ahogy a maszatolásnak, úgy a határozott döntéseknek is megvan a maguk ideje. 2008 óta az Európai Unió túl sok időt áldozott a status quo fenntartására és túl keveset a szükséges változtatások meglépésére. Döntéshozói úgy viselkednek, mint aki azért nem hajlandó elhinni, hogy a háza lángokban áll, mert a zsebükben ott lapul a kapukulcs. A közös értékek és célok egyre inkább ködbe vesznek. Az unió vezetői állandó mozgásban vannak, nyüzsögnek és tárgyalnak, de egyetlen ügyért sem állnak ki. A magyar polgárok számára az utóbbi években Brüsszel és Strasbourg neve összeforrt a magyarelles kirohanásokkal és kioktatásokkal, az üres vádaskodásokkal, a demokrácialeckékkel. Lehet, hogy az európai ballib felheccelt képviselői ezekben az orwelli gyölelterpercekben azt akarták tőlünk megkérdezni: miért támogatjuk Orbánt? Mi azonban úgy hallottuk a kérdéseiket: szeretitek Magyarországot? Kiálltok a hazátok mellett? A magának egyre több jogosítványt és hatalmat követelő, fegyelmezni akaró Brüsszel egyre nagyobb ellenszenvet vált ki nálunk és Európában is. Pedig mi, magyar hazafiak, abban vagyunk érdekeltek, hogy az unió sikeres maradjon. Ehhez azonban sokkal, sokkal kevesebb kioktatás és leckéztetésre van szükség.

Mi a NATO újraillesztésében is érdekeltek vagyunk. Különösen az orosz-ukrán háború miatt, és mert korántsem biztos, hogy erős hadseregek nélkül képesek leszünk megvédeni a békét. Ukrajna fontos szomszédunk, tudjuk, milyen kilátástalan helyzetben élnek ott milliók, és Magyarország elkötelezett az ukrán függetlenség mellett. De azt is látjuk, hogy Ukrajna jövője a nagyhatalmak új megállapodásától függ. Valószínű, hogy az újonnan körvonalazódó amerikai külpolitika több területen is együttműködik majd orosz partnerével, legalábbis erre utal Kerry külügyminiszter minapi szocibeli látogatása, ahol Putyin elnök, akire a nyugati média egy ideje az ügyeletes főgonosz szerepét osztotta, több mint három órát váratta. Ukrajna sorsát ezekben a globális összefüggésekbe ágyazva rendezik majd el.

Az orosz-amerikai és az orosz-német viszony hullámmása arra int bennünket, hogy kitartsunk a reálpolitikán alapuló külpolitika mellett, és ne engedjünk a szirénhangoknak. Keressünk céljainkhoz minél több szövetségest és barátot, akikkel közösek az érdekeink.

Európában tabuk nélküli vitákra van szükség. Nemcsak a halálbüntetésről, a szabad munkavállalásról, a bevándorlásról, de a közös európai hadseregről, a közös külpolitikáról, Európa hatáiról, az eladósodottságról, a magán- és köztulajdon viszonyáról, az energiabiztonságról vagyis minden olyan kérdésről, ami az európai polgárokat foglalkoztatja. Vissza kell kapnunk a hangunkat, vissza kell vennünk kezdeményező képességüket, hogy

alakítói lehessünk a sorsunknak. Végül is 25 évvel ezelőt újra szabaddá és függetlenné váltunk.

Elhangzott az „Öt éves a kormányzás” című konferencián 2015. május 29-én.

Schmidt Mária - történész

www.hirado.hu - Látószög

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló